Vesthimmerlands Kommune

Erhverv - miljøbeskyttelse
Vesthimmerlands Kommune

Frederik IX's Plads 1
9640 Farsø

Tlf.: 99 66 70 00

post@vesthimmerland.dk
www.vesthimmerland.dk

Dato: 4. november 2026

Sagsnummer:
09.17.19-P19-10-26
Sagsbehandler:
Lise Overgaard

Tlf.: 99 66 71 43
Mob.: 20 52 44 27
lov@vesthimmerland.dk

Høring af plan for udvidelse af husdyrbrug

- Torupvej 42, 9640 Farsø

Esben Dollerup ansøger om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16 a stk. 2, idet den eksisterende sohold ønskes udvidet over IE-grænsen. Anlægget består i dag af 2.878 m^2 til søer og smågrise. Det ønskes udvidet med 669 m^2, hvilket bygges til i den vestlige ende af anlægget, og der etableres en ny gyllebeholder.

Ansøgers beskrivelse af projektet er vedhæftet her.

Projektet er omfattet af en procedure med vurdering af virkning på miljøet. Vesthimmerlands Kommune forventer, at projektet kan gennemføres, uden at det medfører væsentlig påvirkning af omgivelser og miljø, og at der kan meddeles en miljøgodkendelse.

Hvis du har bemærkninger til projektet eller ønsker at få tilsendt udkastet til miljøgodkendelsen, når den foreligger, skal du inden 2 uger fra denne offentliggørelse (d. 18. november 2026) meddele dette til Vesthimmerlands Kommune, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars eller e-mail landbrug@vesthimmerland.dk.

Udkast og miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort på hjemmesiden, når de er færdige. Øvrige dokumenter kan vi sende til dig, hvis du henvender dig. Du har ret til at kommentere kommunens udkast indenfor 30 dage fra udkastet bliver offentliggjort.

Har du spørgsmål til overstående er du velkommen til at ringe til mig på tlf. 9966 7143 eller skrive til landbrug@vesthimmerland.dk.

Med venlig hilsen

Lise Overgaard
Biolog

Sådan behandler vi dine personoplysninger vedrørende sagsnr. 09.17.19-P19-10-26

Hvad bruger vi dine personoplysninger til?
Vi behandler dine personoplysninger for at udføre sagsbehandling på et tilstrækkeligt oplyst og korrekt grundlag. Vi behandler almindelige personoplysninger om dig. Almindelige personoplysninger er oplysninger som fx navn, adresse og ejerforhold på fast ejendom.
I visse sager videregiver vi personoplysninger, hvis det er nødvendigt for sagen. Det kan fx være til andre offentlige myndigheder, samarbejdspartnere eller andre borgere, der er part i samme sag.
Behandlingen af dine personoplysninger er baseret på databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Almindelige personoplysninger, behandles i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a, c og e.

Hvor længe opbevarer vi dine oplysninger?
Vi opbevarer og beholder kun dine personoplysninger, så længe det er nødvendigt for det formål, vi bruger oplysningerne til, eller indtil en lovbestemt frist udløber.
Når formålet med behandlingen ikke længere er til stede, bliver dine personoplysninger slettet, anonymiseret eller overført til et arkiv efter reglerne i arkivloven.

Hvor har vi oplysningerne fra?
Vi behandler kun oplysninger, som du selv har givet os, eller som vi modtager fra andre privatpersoner, myndigheder, eller virksomheder. Det er fx navn, adresse, og hvilke ejendomme du ejer.

Hvad har du ret til?
Du har ret til at se og rette oplysninger om dig selv. I visse sjældne tilfælde har du også ret til at få slettet oplysninger, til at begrænse behandlingen og at gøre indsigelse imod behandlingen af dine oplysninger.
Hvis du mener, at vi ikke behandler dine oplysninger korrekt. Kan du klage til Datatilsynet. Se mere på www.datatilsynet.dk/kontakt. Datatilsynet kan også kontaktes på postadressen: Datatilsynet, Carl Jacobsens Vej 35, 2500 Valby.

Vil du vide mere?
Hvis du gerne vil vide mere om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder, kan du læse mere på https://vesthimmerland.dk/om-kommunen/databeskyttelse.

Hvem er vi, og hvordan kontakter du os?
Teknik og Miljø er en del af Teknik- og økonomiforvaltningen. Vi varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på teknik- og miljøområdet. Vores kontaktoplysninger er:
Teknik og Miljø, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars. Telefon: 9966 7000. Mail: Teknikmiljoe@vesthimmerland.dk.

Har du spørgsmål til vores behandling af dine personoplysninger?
Så er du velkommen til at kontakte Vesthimmerlands Kommunes databeskyttelsesrådgiver.
På mail: dpo@vesthimmerland.dk. Med brev: Vesthimmerlands Kommune, Vestre Boulevard 7, 9600 Aars, Att.: Databeskyttelsesrådgiver.

Her kan du finde lovene
- EU's databeskyttelsesforordning (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016): https://eur-lex.europa.eu; skriv "2016/679" i søgefeltet.
- Arkivloven (lovbekendtgørelse nr. 1201 af 28. september 2016): www.retsinformation.dk; søg på nummer og årstal.

Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse for

svineproduktion

Torupvej 42

9640 Farsø

Kirkevej 26, 9330 Dronninglund - Mobil 26 25 97 91 - Email: jakob@miljoeognatur.dk – www.miljøognatur.dk

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Datablad

Ansøger og ejer	Esben Dollerup Torupvej 42 9640 Farsø mail@thorupgaard.dk Kontaktperson på miljøsagen: Esben Dollerup Mobil tlf: 20435385 Mail: mail@thorupgaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Torupvej 42, 9640 Farsø
CVR-nummer	40261842
CHR-nummer	75270
Kommune	Vesthimmerlands Kommune
Ejendomsnummer	8847029
Matrikel-nr.	1cb og 1bn, Torup Præstegård, Farsø
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Fredbjergvej 85 Fredbjergvej 71
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	243565
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Kirkevej 26, 9330 Dronninglund CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Torupvej 42. Det ansøgte omfatter udvidelse af soholdet. Der søges om tilbygning til eksisterende farestald og etablering af ny gyllebeholder.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om at udvide eksisterende sohold på adressen Torupvej 42, 9640 Farsø. Der skal bygges til eksisterende farestald med i alt ca. 1010 m^2. I stalden etableres der produktionsareal til faresøer og til polte. Den eksisterende poltestald ændres til sygestier og 24 farepladser i eksisterende farestald ændres til klimagrise. Desuden skal der opføres en ny gylletank på 4050 m^3.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 0,9 km nordvest for Farsø som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 2,6 km til nærmeste samlede bebyggelse – Fredbjerg. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 100 m.

Lugtgenerne i forhold til enkelt bolig (nabo), samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der vil således ikke være lugtgener ved naboer udover hvad der må accepteres når man bor på landet.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om en udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt fra staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. I forbindelse med godkendelsen bliver der etableret gyllekøling i de nye stalde for at reducere ammoniakemissionen og en gyllebeholder overdækkes.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold 2
Datablad....2
Forord 3
Ikke teknisk resumé 4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte 7
Tidligere godkendelser....7
Biaktiviteter....7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm....7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning....8
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm. 9
B.3 Forhold til andre husdyrbrug....9
B.4 Beliggenhed og omgivelser 10
Landskabs og planmæssige forhold 11
B.5 Ammoniakemission 12
Natur 12
B.6 Lugtemission 15
B.7 Emissioner og genepåvirkninger 16
Støj....16
Rystelser 17
Lys....18
Fluer og skadedyr 18
Støv....18
Transporter....19
Egenkontrol....20
Risici og håndtering....20
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug....21
Fast affald 23
Døde dyr 23
Spildevandsmængde 23
Energiforbrug 24
Vandforbrug 24
Reststoffer....25
Foder....25
B.9 Valg af BAT 26
B.10 Grænseoverskridende virkninger 26
IE-husdyrbrug 26
C.1 Foranstaltninger ved ophør 26
C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management 27
Management 27

BAT energi 28
BAT vand 29
BAT – råvarer 29
Samlet BAT-vurdering 29
C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer 30
Miljøkonsekvensrapport 31
E.1-a Udformning, dimensioner mm. 31
E.1-b Forventede indvirkning på miljøet 31
Vandmiljø 31
Natur 32
Naboer/lugt 32
E.1-c Risiko for ulykker mm. 32
Risici og håndtering 32
Beskrivelse af risikominimering 33
E.1-d Væsentlige alternativer 33
E.2 Ikke teknisk resume 34
E.3 Kompetente ekspert 34
F.1-a Husdyrbrugets placering 34
F.1-b Fysiske karakteristika 34
F.1-c Energibehov og forbrug 34
F.1-d Reststoffer og emissioner 34
F.2 Rimelige alternativer 34
F.3 Referencescenarie 35
F.4 35
F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget 36
F.5-b Brugen af naturressourcer 36
F.5-c Emission af forurenende stoffer 36
F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø 37
F.5-e Kumulation 37
F.5-f Indvirkning på klimaet 37
F.5-g Anvendte teknologier 37
F.6 Metoder eller beviser 37
F.7 Påtænkte foranstaltninger 37
F.8 Større ulykker og katastrofer 37
F.9 Ikke teknisk resume 38
F.10 Referenceliste 38
Appendix 1 39

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Der er tale om et tillæg til allerede eksisterende godkendelse i henhold til § 16a.

Matr. nr. 1 cb, Torup Præstegård, Farsø tilhører på ansøgningstidspunktet Fredbjergvej 85. Der er taget kontakt til landinspektør som vil sørge for at matriklen bliver overført til Torupvej 42.

I forbindelse med denne ansøgning bliver produktionsarealerne i den gældende godkendelse ændret til rene nettoarealer. Vesthimmerlands Kommune har i sin tid ikke kvalitetssikret de indsendte oplysninger omkring produktionsarealerne, som i den gældende godkendelse ikke er opgivet i henhold til bekendtgørelsen. Disse fejl retter den godkendelse ligeledes op på.

Tidligere godkendelser
- September 2019 - §16a miljøgodkendelse

Biaktiviteter
Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.
Der er tale om en udvidelse af soholdet på ejendommen. Produktionsarealet udgør samlet 2887 m^2 nettoareal til grise. Staldene er indrettet med delvise spaltegulve eller fuldspaltegulv. Nye stalde bliver indrettet med delvise spaltegulv med fast gulv til poltene og fuldspaltegulv i farestalden. Der bliver etableret gyllekøling i den nye stald.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal.

Ejendommen er tidligere godkendt på baggrund af et delvist bruttoareal. I forhold til eksisterende godkendelse er det samlede nettoproduktionsareal mindre end det der blev godkendt i 2019. Reelt set har ejendommen derfor tidligere været vurderet i forhold til et større produktionsareal og dermed med højere emissioner.

Nedenstående skema viser nettoarealet. For yderligere udspecificering af produktionsareal se appendix 1

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m^2)	Areal Nudrift (m^2)	Areal 8-årsdrift (m^2)
Drægtighedsstald	Søer Delvist spaltegulv	1063	1063	1063
Løbestald	Søer Delvist spaltegulv	364	364	364
Farestald	Søer Fuldspaltegulv Smågrise Drænet gulv	661 130	778	778
Farestald 2	Søer Fuldspaltegulv Polte Delvist spaltegulv 66 % fast gulv	467 202		

I forbindelse med udvidelsen bliver et eksisterende læhegn fra 2004 fjernet og erstattet af et tilsvarende vest for de nye bygninger, jf nedenstående skitse.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning
Gyllebeholderne er etableret og etableres således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderne er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 7050 m^3, som udgøres af 2 gyllebeholdere. Det vurderes ud fra normtal 2023, at der under normale forhold produceres ca. 6500 m^3 husdyrgødning på ejendommen, og der således tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 800 søer inkl et større forbrug af vaskevand end normen.

Der produceres i dag ca. 6000 m^3 under de nuværende forhold, hvilket er en del over normen. I forbindelse med udvidelsen af produktionsarealet forventes det at der produceres ca. 7000 m^3 gylle, hvilket skyldes øget vandforbrug til vask. Hertil kommer at der årligt aftages ca. 1500 m^3 afgasset biomasse. Det er derfor vurderet at der er brug for ca. 4000 m^3 ekstra kapacitet, hvilket desuden sikrer at en større andel af husdyrgødningen kan gemmes og anvendes om foråret, hvor der er den bedste udnyttelses af gødningen.

På bedriften er der opbevaringskapacitet til 11.400 m^3, som udgøres af 2800 m^3 Torupvej 42, 5000 m^3 Fredbjergvej 85 og 3600 m^3 på andre ejede ejendomme. Den samlede produktion af

husdyrgødning der skal opbevares, stammer fra 1200 søer, 38.000 smågrise og 200 kvier samt 1500 m^3 afgasset biomasse. Ud fra normtal giver det minimum 13.900 m^3 og hertil kommer ekstra vaskevand på 1300 m^3 og afgasset biomasse på 1500 m^3 – i alt skal der opbevares 16.700 m^3 på bedriften.

Bedriften driver 400 ha jord som i gennemsnit modtager 40-45 tons/ha, da sogyllen er ret tynd. Det giver et årligt forbrug på op til 18.000 m^3. Det tilstræbes at følge god landmandsskik og udbringe husdyrgødningen så vidt muligt om foråret når planterne er i vækst og hvor optagelsen derfor er optimal. Derfor er det nødvendigt for bedriften at have opbevaringskapacitet til stort set et års gylleproduktion.

Vurdering
Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af søer og smågrise.

Erhvervsmæssigt nødvendigt
I forbindelse med udvidelsen ønsker ansøger udvide antallet af pladser til farende søer og etablere en babystald til smågrise og flere polte pladser. Udvidelsen af arealet til farende søer og til smågrise skyldes en større effektivitet på ejendommen og deraf følgende produktion af flere grise. Effektiviseringen er et udtryk for de stadig stigende krav til landbrugenes rentabilitet og deraf følgende fokus på effektiviseringer. Samlet vurderes udvidelsen at være erhvervsmæssig nødvendig, for at sikre bedriftens rentabilitet og sikre gode driftsresultater.

Gyllebeholderen opføres for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet fra anlægget og som buffertank for bedriftens øvrige anlæg. Som beskrevet under husdyrgødning på side 8 i rapporten, så produceres der og opbevares ca. 18.000 m^3 husdyrgødning på bedriften, og der er i dag kapacitet til 11.400 m^3. I forhold til en hensigtsmæssig udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er det vigtigt at gemme husdyrgødningen til foråret, hvor udnyttelsen er bedst. Derfor mangler der mindst 6500 m^3 samlet på bedriften. Første delen af bedriftens jord er samlet omkring Torupvej 42 og Fredbjergvej 85 og derfor giver det god mening at placere en ekstra gyllebeholder på Torupvej 42. Det vurderes som uhensigtsmæssigt at opføre mange små gylletanke på de forskellige anlæg og derfor ønskes det at opføre en samlet større tank. Det vurderes som erhvervsmæssigt nødvendigt at opføre gylletanken for at leve op til bedriftens samlede opbevaringskrav.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.
Der skal etableres en ny tilbygning til eksisterende stalde på ca. 1010 m^2. Stalden etableres som tilbygninger til eksisterende stalde. Desuden skal der opføres en ny overdækket gyllebeholder på 4050 m^3.

Overfladevandet fra tagflader nedsives gennem faskiner.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug
Anlægget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Der er på den samlede bedrift yderligere 2 ejendomme med husdyrproduktion på Fredbjergvej 85 og Fredbjergvej 71. Ejendommene drives særskilt og der er ingen forureningsmæssig forbindelse mellem ejendommene.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	839 m	Farsø	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	8729 m	Vest for anlægget	50 m
Nabobeboelse	81 m	Torupvej 40	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste…	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	86	25 m	Ja	Fra farestald 2
Fælles vandindvindingsanlæg	1936	50 m	Ja	Fra farestald 2
Vandløb	721	15 m	Ja	Fra ny gylletank
Dræn	➢ 15	15 m	Ja	Fra farestald 2
Sø	302	15 m	Ja	Fra ny gyllebeholder
Privat fælles vej/ offentlig vej	15	15 m	Ja	Ny gyllebeholder

Levnedsmiddelvirksomhed	>15	25 m	Ja	Fra farestald 2
Beboelse på samme ejendom	91	15 m	Ja	Fra farestald 2
Naboskel	19	30 m	Nej	Dispensation søges

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Dispensation for afstand til skel
Der søges om dispensation for afstand til skel. Miljø- og fødevareklagenævnet har i en afgørelse udtalt at staldene er sammenhængende, da der er forbindelse gennem gangarealer mellem alle bygninger. Derfor er det klagenævnets opfattelse at forureningen fra de enkelte staldafsnit ikke kan adskilles. Denne misforståelse kan udelukkende skyldes at klagenævnet ikke har begreb om svineproduktion og ventilation. Men det betyder at der skal søges om dispensation for afstand til skel, da den eksisterende drægtighedsstald ligger 19 meter fra nabo skel.

For at emissioner fra den nye farestald 2 skal kunne nå drægtighedsstalden kræver det at mindst 4 døre monteret med dørpumper (automatisk lukning) skal stå åbne samtidigt, først 1 dør fra en faresektion, dernæst 1 dør til nuværende farestald, så 1 dør til nuværende løbestald og sidst 1 dør til drægtighedsstald. Desuden skal alt ventilation (undertryksventilation) skal være ude af drift. Der er således tale om en meget akademisk situation som heldigvis aldrig opstår.

Det er således usandsynligt at der på noget tidspunkt vil kunne migrere forurening fra den nye farestald 2 til den eksisterende drægtighedsstald, og med baggrund heri vurderes det at der kan gives dispensation for afstandskravet til skel, da der fra den nye farestald 2 er 135 m til skellet.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	6342	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	3090	Overdrev	Ja (mindst 10 m)

Vurdering
Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Det vurderes derfor at der ikke sker en påvirkning af lokalområdet som følge af udvidelsen.

Landskabs og planmæssige forhold
Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2020-2032)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		x
Uforstyrrede landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder		x
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning	x	
Lavbundsareal		x
Kirkebyggelinjer		x
Skovbyggelinjer		x
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Klitfredning		x
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		x

Vurdering
Projektet indebærer nybyggeri på ejendommen. Alt byggeri opføres i tilknytning til eksisterende bygning i form af tilbygning. Tilbygningen vil derfor ikke opleves som ny bygning i relation til synligheden i landskabet. Der etableres i øvrigt et nyt læhegn omkring både ny bygning og gyllebeholder. Derfor vil udvidelserne ikke blive væsentlig synlige i landskabet og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering
Produktionen overholder alle afstandskrav, og etableringen af anlægget er god overensstemmelse med Vesthimmerlands Kommunes Kommuneplan hvor området er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde og område for skovrejsning.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 3840 kg N/år, hvilket er en stigning på 963kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 1002 kg i forhold til 8-årsdriften.

Natur
Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende *inden* for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende *inden* for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. **total**deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende *uden* for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. **total**deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. **mer**deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH3-N pr. år inden for 200 m,
2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH3-N pr. år inden for 200-300 m,
3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH3-N pr. år inden for 300-500 m,
4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH3-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH3-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 6,3 m væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 3 km væk. Bekendtgørelsens krav til

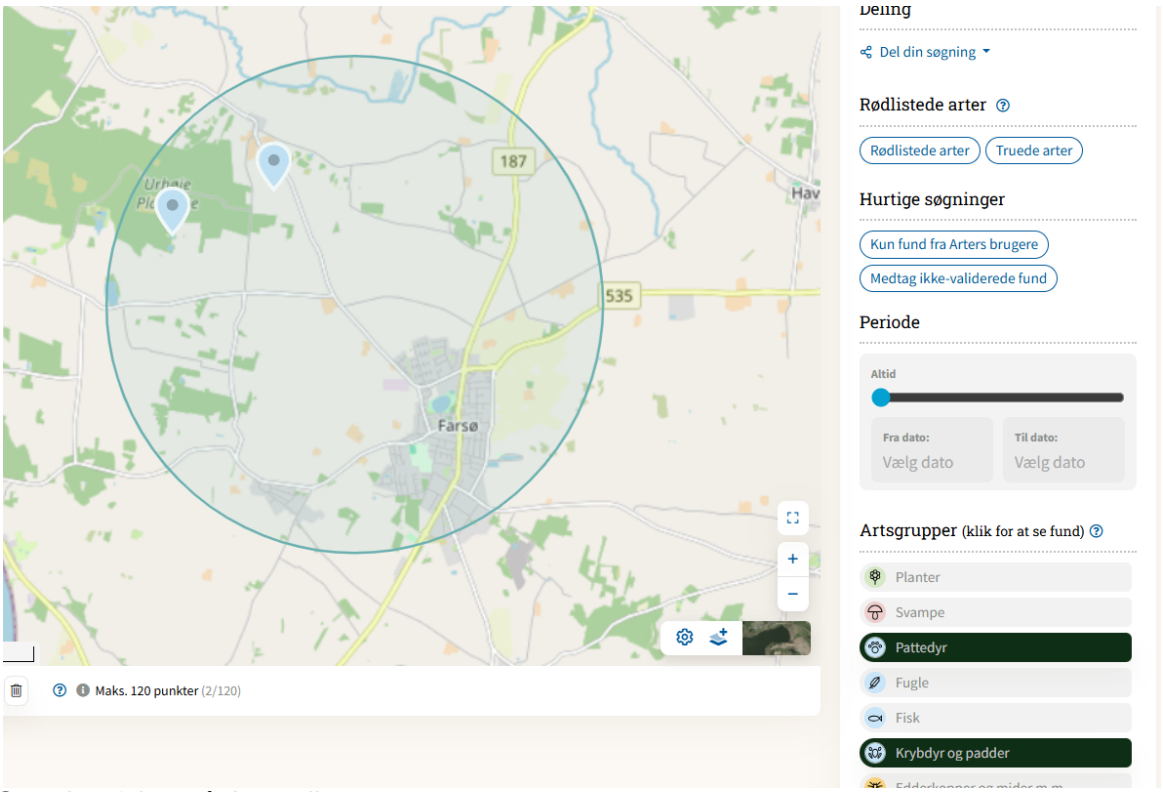
				totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,1	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger sydøst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		Op til 0,3	Op til 0,1	Nærmeste § 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttede arter
Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 ”Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV” fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 ”Overvågning af arter 2004-2011” fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 350 m vest for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,3 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Søgning 3 km på Arter.dk

For de øvrige arter gælder at der ikke er registreringer i området, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal og på Arter.dk.

Der kan findes arter i området som ikke er registrerede. Der fjernes et læhegn som potentielt kan fungere som ledelinje i landskabet. Læhegnet er sammenhængende med et nord/sydgående læhegn mod vest, som leder mod nord til flere øvrige læhegn som ultimativt ender i et større naturområde ved Trend Å. Der er ingen direkte forbindelse fra den del af læhegnet der fjernes og erstattes af et nyt, til andre læhegn mod syd, så ledelinjen starter ved Torupvej. Da fjernelsen af læhegnet kombineres med at etablere et tilsvarende læhegn, vurderes det ikke at medføre en påvirkning på dyr som er knyttet til ledelinjerne, herunder Flagermus.

Læhegnet er etableret i 2005 og er således 20 år gammelt, alle træer og buske er derfor unge og friske og der ses ingen sprækker, huler eller løst brak. Træerne vurderes derfor, i sig selv, ikke at være yngle eller rasteplads for flagermus.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering
Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur og det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende kategori 1, 2 og 3 natur.

I forhold til øvrig § 3 natur er depositionen under afskæringskriteriet på 1 kg N/ha/år, hvorfor der ikke vil være en øget påvirkning af området, og det konkluderes at der ikke sker en påvirkning der vil medføre en ændringen af tilstanden af § 3 natur.

Ligeledes gælder, at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes eventuel tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse til ændringer på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	11047	27899	11047	27899
Ansøgt drift	17251	44971	17251	44971
Forskel	6204	17072	6204	17072

Som angivet i tabellen er der stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Torupvej 20 (enkelt bolig)	0	FMK	132	154	Ja
Fredbjergvej 48 (samlet bebyggelse)	0	Ny	248	919	Ja
Farsø (byzone)	0	FMK	415	886	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktion indenfor kumulationsafstandene. Kumulationen er derfor ikke inddraget i vurderingen, men giver ikke anledning til at lugtgenekriterierne ikke kan overholdes.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering
Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkilder
Der kan forekomme støjkilder fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkilder
Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes indkøbt færdigblandet foder, og der er derfor begrænset støj fra foderanlægget. Den smule støj som der kommer fra foderanlægget er yderligere afskærmet fra omgivelserne ved at foderanlægget er placeret indendøre.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkilder
Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødig tomgangskørsel undgået.

Vurdering
Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10-6 m/s2) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidpunkt	Vægtet accelerationsniveau L_{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering
I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys
Lysforhold
Belysning af anlæg: Der vil være vinduer i bygningerne hvorfra der vil være lysudslip.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger
Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Evt. udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering
Det ansøgte projekt vil medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes dog ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr
Generel bekæmpelse af skadedyr
Bekæmpelse af skadedyr fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener
Kemisk fluebekæmpelse fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Derudover anvendes der rovfluer.

Rottebekæmpelse
Bekæmpelse af rotter fortages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Der er aftale med privat bekæmpelsesfirma. Strategi vedr. bekæmpelsen aftales løbende med firmaet og der er pt. aftale med Mortalin

Vurdering
Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv
Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger
Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Fodersiloerne er monteret med støvcycloner og placeret inde i en bygning som mindsker støvgenerne fra indblæsning af foder.

Vurdering
På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transporter

	Før godkendelse	Efter godkendelse
Transporter	Antal/ år	Antal/ År

Transport af foder	52	52
Afhentning af smågrise	52	52
Afhentning af slagtesøer	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	180	204
Affald	26	26
Transporter i alt	388	412

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen
Alt transport til og fra ejendommen med adgang fra den offentlige vej Torupvej. Langs med Torupvej findes der en del andre beboelser, og men der er ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens udkørsel.

Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt, det øgede antal dyr medfører blot at transporternes størrelse øges.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage indenfor normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering
Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: *" Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet."*

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og det vurderes på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt gener for de omkringboende.

Egenkontrol
Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækning af gyllebeholder
- En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning",
- Overvågning af vand og strømforbrug
- Dokumentation for fasefodring og anvendelse af fytase
- Miljøledelsessystem
- E-kontrol 4 gange om året

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering
Brand
Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip
Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.
Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer
Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier
Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet. Alle kemikalier

opbevares og anvendes i rum med fast gulv hvorfra evt. spild enten kan opsamles eller afledes til gyllesystem.

Pesticider og sprøjteudstyr
Alt markdrift foregår fra anden ejendom og der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oplag af olie og andre kemikalier
Ingen opbevaring

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold
Overordnet set ligger anlægget isoleret således at der ingen eller lille risiko for forurening af vandmiljøet. Arealerne er skrånende mod en lavning mod vest, og lavningen er omkranset af veje som effektivt vil inddæmme et evt. udslip af gylle. Der er ligeledes ingen natur der kan påvirkes. Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

1) Affaldsforebyggelse.
2) Forberedelse med henblik på genbrug.
3) Genanvendelse.
4) Anden nyttiggørelse.
5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingsegnet, deponeringsegnet eller farligt affald i henhold til Vesthimmerland Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmodtager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.
Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:
- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagningsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:
- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering
Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Vesthimmerland Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder
Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Fast affald:						
Pap	Container	Kommunal		500 kg	15.01.01	50.00
Papir	Container	Kommunal				
Plast	Container	Kommunal				
Bigbags af PE-plast	Container	Egen		100 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	Container	Egen	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Rest efter sortering	Container	Kommunal		Varierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00

Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering
Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Vesthimmerland Kommune. Affaldssorteringen er placeret umiddelbart udenfor foderladen.

Døde dyr
Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares i en container og afhentes af DAKA fra en plads på Fredbjergvej 85.

Kemikalier generelt
Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider
Alt markdrift foregår fra anden ejendom og der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oliekemikalier
Der er ingen oliekemikalier på anlægget.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense-foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	1800 m³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand beboelse	200 m³	Nedsivning	TRIX
Sanitært spildevand fra stald	150 m³	Nedsivning	TRIX

Beskrivelse af spildevandstilledning
1800 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning
Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til TRIX tank.

Tagvandet afledes til nedsivning i faskiner.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt

Elforbrug	160.000 kwh	180.000 kwh
Opvarmning	Halmfyr	Halmfyr

Elforbruget er anslået ud fra forventninger til den fremtidige drift.

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger
Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering
Det forventes at elforbruget vil ligge omkring normforbruget.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4000 m^3	4700 m^3
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	275 m^3	320 m^3

Vandforbruget er vurderet ud fra forventes forbrug ud fra normtal.

Bedriften forsynes vand fra egen boring. Der anvendes ca. 7000 m^3 pr år.

Vandbesparende foranstaltninger
Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering
Vandforbruget forventes at ligge over normforbruget. Der anvendes ekstra vand til vask af stalde. Det vurderes at der anvendes ca. 1300 m^3 mere end normen.

Reststoffer
Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor og kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder
Der anvendes tørfoder. Foderet indkøbes færdigblandet og der fodres 4 gange i døgnet.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimerer anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering
Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug
Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Vesthimmerland Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingsegnet affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringsegnet affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Vesthimmerlands Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Hovedparten af staldene er med delvise spaltegulve med fast gulv og gyllebeholderne er overdækket. Der etableres gyllekøling i den nye farestald 2.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	3445	397	3842
Faktisk emission Kg N/år	3585	256	3840
Forskel Kg N/år			2
BAT krav overholdt			Ja

BAT niveauet er korrigeret i forhold til at BAT niveauet var overopfyldt med 93 kg på grund af overdækningen ved den seneste godkendelse. De 93 kg anvendes til at opfylde BAT niveauet i

forbindelse med den ansøgte udvidelse. Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndtere sådanne særtilfælde, og derfor er BAT niveauet for staldene korrigeret i husdyrgodkendelse.dk, selvom de 93 kg rettelig skulle være lagt til lageret i BAT krav beregningen, men det er ikke muligt at korrigeret lageret i husdyrgodkendelse.dk.

Gyllekøling
Gyllekøling
Ammoniakreduktionen er projekteret til 7 %.

Den nødvendige specifikke kølekapacitet kan beregnes ud fra formlen:

$0,85*x – 0,004*x^2$ = ammoniakreduktionsprocent

7 % reduktion giver en specifik køleeffekt på 8,6 w/m^2.

Den nødvendige årlige køleydelse for at reducere ammoniakemissionen med 7 % kan derfor beregnes til:

8,6 w/m^2* 580 m^2 gyllekanaler*8760 timer / 1000 w/kw = 43.695 kwh

Gyllekølingen dokumenteres med effektmåler.

Vurdering
Ejendommen lever op til BAT kravene og reducerer derudover ammoniakfordampningen med 1 kg.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

IE-husdyrbrug

Der er tale om et IE-husdyrbrug, da der er over 750 stipladser til søer på ejendommen.

C.1 Foranstaltninger ved ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet
- Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter
- Olietanke tømmes
- Døde dyr fjernes
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift

C.2 Anvendelse af BAT råvarer, energi, vand og management

Management

Medarbejdere
De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Oplæring
Der er oplæringsprogrammer for ansatte i relation til relevant lovgivning, herunder miljøgodkendelsen, beredskabsplanen, vedligeholdelse af udstyr.

Beredskabsplan
Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn
Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan
Der bliver hvert år udarbejdet gødningsregnskab af en planteavlskonsulent.

Sprøjtejournal
Der føres sprøjtejournal.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger
De eksisterende stalde er i god stand og det forventes ikke at der skal foretages gennemgribende renovering før om 20-25 år.

Samlet BAT indenfor management
Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorisonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.
- Der er indført miljøledelse på ejendommen

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.

- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering
Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og de omkringliggende arealer. En sideeffekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde
Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur.

Miljøledelsessystem
Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse dog senest ved meddelelse af §16a miljøgodkendelse.

Miljøledelsen skal omfatte:
1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2) fastsætte miljømål,
3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet. Miljøledelse er allerede indført på husdyrbruget.

Se vedhæftede bilag.

BAT energi
Energibesparende foranstaltninger

Belysning:
- Der anvendes energibesparende belysning.
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6-20 og i den periode vil lyset være tændt.

Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:
Der er ingen korntørring på ejendommen

Transport:
Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:
Alle stalde er med undertryksventilation. Der er separat frekvens styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

BAT vand
Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrenser og iblødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

BAT – råvarer
Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimerer anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Daglig regulering af fodertildeling.
- Der udarbejdes foderplaner, evt. i samarbejde med konsulent, og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Godt management og sunde dyr.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Søerne fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt hvor søerne er i deres cyklus. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

BAT – stalde
I den nye farestald er det valgt at anvende fulddrænet gulv, som i henhold til EU BREF dokumenter er BAT gulv for diegivende søer. I den danske lovgivning er dette krav dog skærpet således det såkaldte opnåelige BAT niveau ved brug af kendt teknologi er lavere end hvad der opnås med fulddrænet gulv. Ansøger har efterfølgende valgt at opfylde BAT niveauet gennem overdækning af gyllebeholder og gyllekøling. Det er dog fortsat ansøgers vurdering, at det er BAT at anvende fulddrænet gulv til diegivende søer.

I den eksisterende farestald ændres en mindre del af arealet til smågrisestald. Da gulvet i forvejen er fulddrænet og der udelukkende er tale om at ændre inventar, er der ikke tale om nyt gulv i henhold til BAT og det er derfor vurderet som uproportionalt at skulle ændre en lille del af stalden til delvist spalte gulv. Det nationale BAT krav til ammoniakemission er desuden overholdt.

Samlet BAT-vurdering
Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi.

I lovgivningen er der faste krav til BAT på ammoniakudledning, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

C.3 Ikke teknisk resume af væsentlige alternativer
For at reducere ammoniakemissionen mest muligt er følgende alternativer undersøgt:
- gylleforsuring
- luftrensning

BAT niveauet er overholdt på husdyrbruget og overopfyldt med 9 kg og det er vurderet at øvrige alternativer medfører en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende ansøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grund-plan ca.	Byg-nings-højde ca.	Tag-hæld-ning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Eks. sostald	3100 m^2	8 m	20	Elementer rød, gråt tag	Søer
Farestald 2	1010 m^2	8 m	20	Elementer rød, gråt tag	Søer
Gylletank	561 m^2	8 m		Elementer, grå overdækning	Gylle
Gylletank 2	706 m^2	8 m		Elementer, grå overdækning	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:
- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men i Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildeles den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur
Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation
Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

I forhold til habitat natur er der ikke andre produktioner indenfor en afstand der medfører kumulationen.

Naboer/lugt
Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier og derfor vurderes bedriften ikke at påvirke miljøet væsentligt med hensyn til lugt.

Kumulation
I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

I forhold til samlet bebyggelse ligger der en anden produktion indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug vurderet. Vurderingen ændrer ikke på konklusionerne vedr. lugt.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Risici og håndtering
Brand
Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip
Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.
Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer
Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier
Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet. Der anvendes Vicon-S til desinfektion og sæbe til rengøring af staldene. Begge dele opbevares i teknikrum (markeret med Medicin mm. på situationsplan)

Pesticider og sprøjteudstyr
Alt markdrift foregår fra anden ejendom og der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oplag af olie og andre kemikalier
Der er ingen olietanke på anlægget.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold
Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering
Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Alle samlinger kontrolleres jævnligt og pumpning af gylle foregår udelukkende under opsyn.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

E.1-d Væsentlige alternativer
Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Idet man ønsker at bygge til eksisterende stalde, vurderes der ikke at være reelle alternative placeringer af udvidelsen. Alle alternativer vil være selvstændige bygninger og dermed kan man ikke samle de forskellige dyregrupper, og der vil ikke være en reel stordriftsfordel. Se i øvrigt afsnit B.4.

E.2 Ikke teknisk resume
I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område uden særlige landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i alle stalde er med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Gylletanken er overdækket.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

E.3 Kompetente ekspert
Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering
Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika
Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug
Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner
Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer
Det er muligt at placere den nye bygning anderledes på ejendommen, men alle andre placeringer betyder at man fragmenterer produktionen, hvor der ikke vil være en reel stordriftseffekt og ikke vil være en effektivisering. Derfor vurderes alternative placeringer ikke at være rimelige alternativer.

Der er ligeledes vurderet på alternativer til ammoniakreduktion. Der anvendes overdækning af gylletank og der er ikke behov for yderligere reduktion af ammoniak og derfor er der ikke vurderet på alternativer.

F.3 Referencescenarie
Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige og samfundsmæssige konsekvenser, det giver.

F.4
Generelt gælder for alle nedenstående forhold, at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed
Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt at luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten
Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er oplistet i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe sårbarhederne i forhold til ammoniak overholdes vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund
Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand
Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima
Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagaserne kommer fra Danmark eller fra Polen.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør være gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab
Husdyrproduktionen er beliggende i et område uden særlige landskabelige værdier og udenfor kulturarv. De landskabelige forhold er vurderet i afsnit B.4 og det er vurderer at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de landskabelige forhold.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

I forbindelse med udvidelsesfasen af husdyrbruget, må det forventes at der vil være en ikke uvæsentlig transport til og fra byggepladsen, og der vil være en påvirkning af området med støv og larm. Ligeledes vil der være et større ressourceforbrug i form af vand og el samt brændstof. Anlægsfasen vurderes dog at være relativt kort og påvirkning af lokalområdet derfor af forbigående karakter.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke nærområdet med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området. Særligt ikke taget i betragtning af overdækningen af gyllebeholderne og gyllekølingen reducerer ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Der er indført miljøledelse på husdyrbruget og som en naturlig del heraf sker der en løbende monitering af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer
Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7. Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø
I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation
Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet
Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier
Der anvendes delvist spaltegulv for at reducere ammoniakfordampningen fra ejendommen, samt overdækning af gylletanken.

F.6 Metoder eller beviser
Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger
Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

F.9 Ikke teknisk resume

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

- Ammoniak
- Lugt
- Klimagasser
- Støv
- Støj
- Menneskers sundhed
- Naturressourcer
- Vibrationer
- Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrektsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion

Appendix 1

Drægtighedsstald

18 x 47,46	= 854
4,75 x 4,4 x 10 stier	= 209
I alt	= 1063 m^2

Farestald

1,8 x 2,7 x 136 stier	= 661 m^2
Smågrise 4,6 x 2,8 x 16 stier	= 130 m^2

Nudrift

1,8 x 2,7 x 160 stier	= 778 m^2

Ny farestald

1,8 x 2,7 x 96 stier	= 467 m^2
Polte 4,5 x 2,8 x 16 stier	= 202 m^2

Løbestald

20,8 x 2,35 x 6 rækker	= 293 m^2
Syge 3 x 23,6	= 71 m^2

Husdyrgodkendelse.dk

Anmeldelse (269997)

§ 11 Anmeldelse:
Dette er en anmeldelse af etablering, udvidelse eller ændring af en driftsbygning (halmlade, maskinhal, malkerum m.v., kornlager eller lager til opbevaring af foder) efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Versionsnummer:
1

Indsendelsesdato:
24-10-2026

Genereringsdato:

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	20187247
Husdyrbrugets navn	Jesper Monk Rasmussen
Beliggenhedsadresse	Gl. Ørndrupvej 10
Postnummer	9460
By	Farsø

Ansøger

Ansøger navn	Jesper Monk Rasmussen
Ansøger adresse	Ørndrupvej 26
Ansøger postnummer	9640
Ansøger by	Farsø
Ansøger telefon	20144604
Ansøger email	kontor@monk-rasmussen.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulent navn	Jakob Altenborg
Konsulent adresse	Kirkevej 26
Konsulent postnummer	9330
Konsulent by	Dronninglund
Konsulent telefon	26259791
Konsulent email	jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejenddomsnummer	100598906
CHR numre	

Kort beskrivelse:
Anmeldelsen gælder etablering af to nye kornsiloer.

Nedenstående numre referer til samme numre i bilag 2 afsnit A i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

1) Der er landbrugspligt på ejendommen

2) Det anmeldte skal anvendes til korn til brug til grisefoder.

3) Siloerne opsættes i tilknytning til eksisterende slagtesvinestald (under opførelse)

4) Siloerne får en diameter på 16,4 m og de bliver 14 meter høj. De opføres i galvaniseret stål. Der etableres desuden en overdækket korngrav. Den bliver 6 m høj.

5) Der skal ikke foretages terrænændringer udover +/- 1 m. Kornsiloerne kommer til at ligger i kote 38.

6) Oplysninger om afstanden i henhold til § 6-8 fremgår af afsnittet afstande i anmeldelsen.

Kornsiloerne er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift. Anlægget drives med slagtesvin og i den forbindelse er det vigtigt at have bedre opbevaringsfaciliteter til foder, hvor opbevaring i siloer sikre kornet mod angreb af skadedyr. Begrebet erhvervsmæssigt nødvendigt skal ifølge den generelle fortolkning ses i kontrast til modsætningen, som er industrilignende karakter. Udgangspunktet er derfor at landbrugsbyggeri - her en siloer til opbevaring af foder til brug på anlægget - naturligvis altid er erhvervsmæssigt nødvendigt når ansøger driver landbrug. I de tilfælde hvor bygningerne ikke anvendes 100 % til husdyrproduktion kan det komme på tale at der er tale om industrilignende byggeri.

Det følger heraf, at foderfaciliteter til brug for til foder til de dyr der er i staldene, naturligvis er erhvervsmæssige nødvendige for driften af anlægget som landbrug med husdyrproduktion. Siloerne indeholder udelukkende foder til brug på anlægget og siloerne overholder krav til maksimal højde 20 m.

Anmeldelse (269997) | Gennemse & indsend

Her er alle indtastninger og afstande samlet på en side, der kan udskrives som en samlet PDF.

§ 11 Anmeldelse:
Dette er en anmeldelse af etablering, udvidelse eller ændring af en driftsbygning (halmlade, maskinhal, malkerum m.v., kornlager eller lager til opbevaring af foder) efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kort beskrivelse:
Anmeldelsen gælder etablering af to nye kornsiloer.
Nedenstående numre referer til samme numre i bilag 2 afsnit A i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.
1) Der er landbrugspligt på ejendommen
2) Det anmeldte skal anvendes til korn til brug til grisefoder.
3) Siloerne opsættes i tilknytning til eksisterende slagtesvinestald (under opførelse)
4) Siloerne får en diameter på 16,4 m og de bliver 14 meter høj. De opføres i galvaniseret stål. Der etableres desuden en overdækket korngrav. Den bliver 6 m høj.
5) Der skal ikke foretages terrænændringer udover +/- 1 m. Kornsiloerne kommer til at ligger i kote 38.
6) Oplysninger om afstanden i henhold til § 6-8 fremgår af afsnittet afstande i anmeldelsen.
Kornsiloerne er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift. Anlægget drives med slagtesvin og i den forbindelse er det vigtigt at have bedre opbevaringsfaciliteter til foder, hvor opbevaring i siloer sikre kornet mod angreb af skadedyr. Begrebet erhvervsmæssigt nødvendigt skal ifølge den generelle fortolkning ses i kontrast til modsætningen, som er industrilignende karakter. Udgangspunktet er derfor at landbrugsbyggeri - her en siloer til opbevaring af foder til brug på anlægget - naturligvis altid er erhvervsmæssigt nødvendigt når ansøger driver landbrug. I de tilfælde hvor bygningerne ikke anvendes 100 % til husdyrproduktion kan det komme på tale at der er tale om industrilignende byggeri.
Det følger heraf, at foderfaciliteter til brug for til foder til de dyr der er i staldene, naturligvis er erhvervsmæssige nødvendige for driften af anlægget som landbrug med husdyrproduktion. Siloerne indeholder udelukkende foder til brug på anlægget og siloerne overholder krav til maksimal højde 20 m.

Versionsnummer:
1

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	20187247
Husdyrbrugets navn	Jesper Monk Rasmussen
Beliggenhedsadresse	Gl. Ørndrupvej 10
Postnummer	9460
By	Farsø

Ansøger

Ansøgernavn	Jesper Monk Rasmussen
Ansøgeradresse	Ørndrupvej 26
Ansøgerpostnummer	9640
Ansøgerby	Farsø
Ansøgertelefon	20144604
Ansøger-email	kontor@monk-rasmussen.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	25914562
Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Konsulentnavn	Jakob Altenborg
Konsulentadresse	Kirkevej 26
Konsulentpostnummer	9330
Konsulentby	Dronninglund
Konsulenttelefon	26259791
Konsulent-email	jakob@miljoeognatur.dk

Ejendom

Ejenddomsnummer	100598906
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1aq - Ørndrup Hgd., V. Hornum

2. Afstande

2.1 Afstande angivet

Skel - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny kornsilo	119	-

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny kornsilo	542	-

Sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	205	-

Byzone/sommerhusområde - Byzone og sommerhusområde

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Gylletank	1081	-

Lokalplan - Lokalplan i landzone

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	1147	-

Nabobeboelse - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	282	50

Kat-1 natur - Kategori 1-natur

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	5086	-

Kat-2 natur - Kategori 2-natur

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Gylletank	1988	-

Vandforsyning - ikke almen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	275	-

Vandforsyning - ikke almen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Stald	240	-

Vandforsyning - almen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Gylletank	1088	-

Vej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Gylletank	18	-

3. Yderligere informationer om anmeldelse

Yderligere informationer og specielle forhold

Kommentar til afstandsangivelser	Ingen kommentar

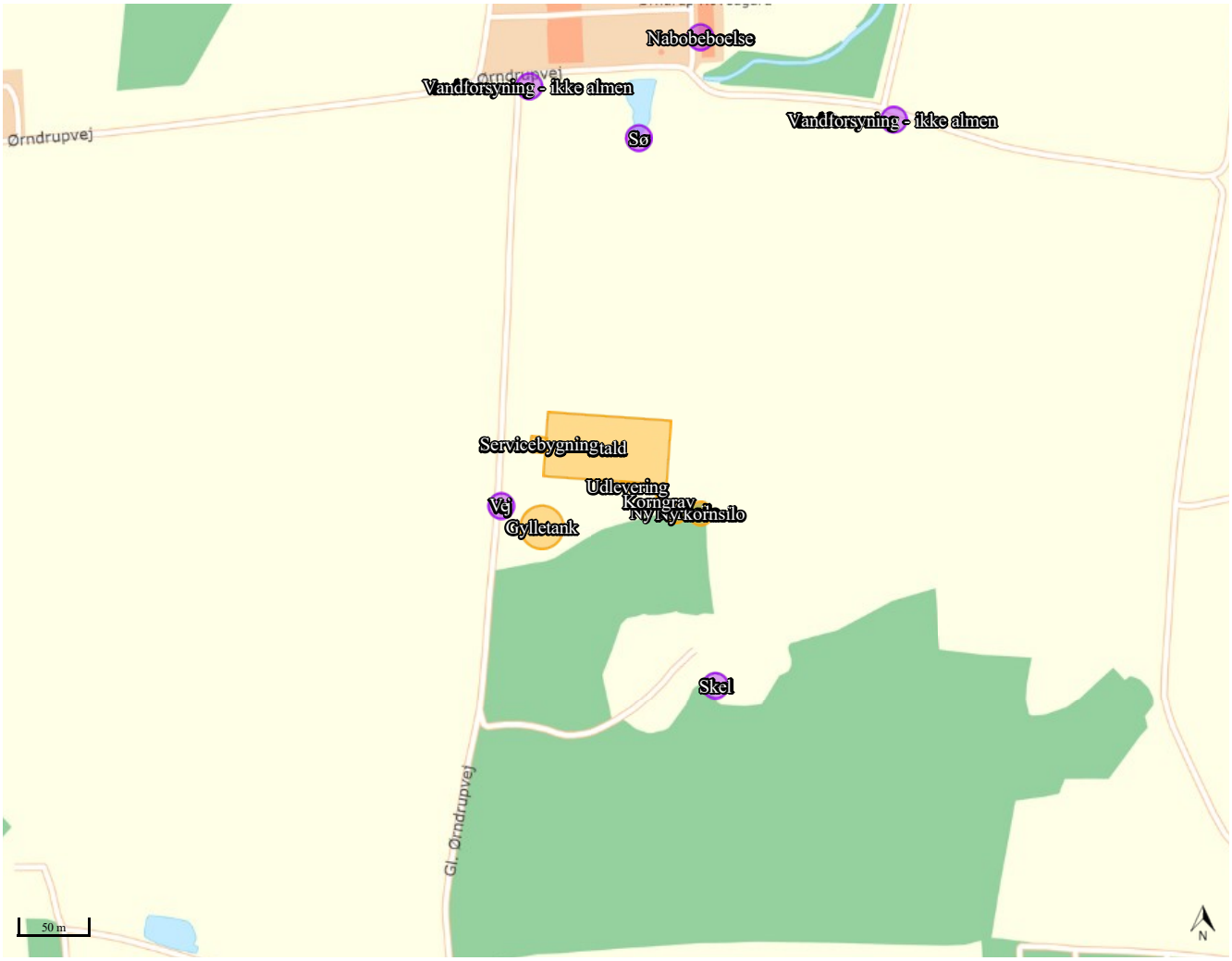
4. Supplerende oplysninger

Bilag

Id	Filnavn	Fil størrelse	Beskrivelse
67234	Layout_siloer.pdf	2005933	Layout siloer

5. Kortuddrag

Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)

Kortkreditering: (CC BY) Klimadatastyrelsen (link: https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da).